

Kako odstraniti nepodnošljivu buku fabričkih mašina?

Najbolji način je da se ona pojača! Poslovicu »Klin se klinom izblja« već je pokušalo primijeniti nekoliko fabrika koje su do skora uništavale sluh svojih radnika.

Takozvana »antibuka«, buka koja sivara tišinu, usavršena je u Čelzi koleđžu u Londonu i najprije je našla uspješnu primjenu u Eritauskom vojnom vazduhoplovstvu. I pored izolacije koju pružaju pilotske kacige, do pilotovih ušiju dopire veliki dio buke avionskih motora, što nije samo neprijatno već i opasno, jer ometa radio-vezu. Aparat džepnih dimenzija protiv buke, konstruiran po narudžbini Ministarstva odbrane, je, kako su pokazali nedavna mjerenja, poboljšao jasnoću radio-poruka za 25 odsto.

Ovako doskočiti buci moguće je zahvaljujući načinu na koji se rasprostire zvuk. Ako se, dok jedan zvuk putuje kroz vazduh u usponima i padovima pritiska, kompjuterskim putem taj isti zvuk ponovi

preko zvučnika, ali tako da se uspon pritiska kod jednog poklopi sa padom kod drugog, onda će se ta dva zvuka uzajamno poništiti i nastaje tišina.

U fabrikama su najveće »larmadžlje« dizel i turbinski motori. Propisano je da se buka koju oni proizvode kanališe napolje kroz dimnjake kako ne bi smetala radnicima.

Ali, ugroženo stanovništvo u okolini jedne engleske fabrike kroz čiji je dimnjak, pored dima, izlazila i buka od 130 decibela, diglo je takvu poviku da se fabrika obratila stručnjaku za akustiku. Tako je jednoga jutra dimnjak osvanuo okićen zvučnicima, a čitavo mjesto u neobičnoj tišini.

Ovaj poduhvat stajao je 250 hiljada funti, to jest,

ČOVJEKOVA SREDINA

BUKOM PROTIV BUKE

preko 10 miliona novih dinara, ali su zato troškovi održavanja aparata protiv buke zanemarljivi.

Antibuka će moći da bude primijenjena na još mnogo korisnih načina, na čemu stručnjaci ubrzano rade. Neki su otišli i korak dalje pa grade aparate za suzbijanje ne samo buke već i vibracija koje se sa mašina prenose na strukturu fabričke zgrade i skraćuju joj vijek. Ovu napravu, izum profesora Barija Capmana sa Univerziteta u engleskoj pokrajini Escks, dovoljno je postaviti na zaštitnu mrežu ili oklop motora pa da vibracije poništi antivibracijama.

J. M.

